

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 16, 2014

Nummer 16, 2014

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2014:1540](#) 07-05-2014

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2014:1260](#) 07-05-2014

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2014:3656](#) 07-05-2014

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2014:1262](#) 07-05-2014

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2014:1259](#) 07-05-2014

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2014:1261](#) 07-05-2014

Annotatie

[Steeds weer noodweer](#)

prof. mr. H. de Doelder

RECHTSPRAAK

Vrijpraak openlijke geweldpleging wegens onvoldoende bewijs.

Aan verdachte is – na wijziging van de tenlastelegging ter terechtzitting in eerste aanleg – ten laste gelegd dat hij op één of meer tijdstippen op of omstreeks 17 september 2011 te Eindhoven met een ander of anderen, op of aan de openbare weg, Stratumseind, in elk geval op of aan een openbare weg, (telkens) openlijk in vereniging geweld heeft gepleegd tegen [slachtoffer 1] en/of [slachtoffer 2] en/of [slachtoffer 3], welk geweld bestond uit:

- het (meermalen) slaan en/of schoppen van die [slachtoffer 1] en/of [slachtoffer 2] en/of [slachtoffer 3]; en/of
- het (met kracht) duwen tegen en/of het (met kracht) vastpakken en/of vasthouden (bij) de keel en/of de nek van die [slachtoffer 1] en/of [slachtoffer 3]; en/of
- het (met kracht) duwen van voornoemde [slachtoffer 2].

Het hof overweegt als volgt. Het dossier geeft blijk van meerdere elkaar tegensprekende bewijsmiddelen, zodanig dat het hof niet de overtuiging heeft bekomen dat verdachte betrokken is geweest bij de aan hem ten laste gelegde gewelddadigheden.

Uit de bewijsmiddelen komt niet met voldoende duidelijkheid naar voren dat ‘de portier van cafe [Y]’ waarover getuigen spreken niemand anders dan de verdachte kan zijn. Er zijn meerdere signalementen genoemd van portiers die bij het geweld betrokken zouden zijn. Waar het gaat om de verwurging van aangever [slachtoffer 1], waardoor deze even het bewustzijn heeft verloren, moet het hof vaststellen dat volgens het proces-verbaal van verbalisante [X] (p. 39-40) aangever [slachtoffer 1] eerst heeft gezegd dat hij geduwd was door een kale portier – terwijl verdachte niet kaal was – en dat [slachtoffer 1] vervolgens als dader eerst de eigenaar van cafe [Y] heeft aangewezen, die met verdachte aan de deur stond, en dat de verbalisante daar aan de deur met verdachte heeft gesproken. Voorts constateert het hof dat volgens de verklaring van [slachtoffer 2] (p. 53) de portier die [slachtoffer 1] in een wurggreep had genomen niet meer aan de deur stond en dat de politie daar met een ander heeft gesproken.

Mitsdien moet verdachte van het hem ten laste gelegde worden vrijgesproken.

Het hof vernietigt het vonnis waarvan beroep en doet opnieuw recht, verklaart niet bewezen dat de verdachte het ten laste gelegde heeft begaan en spreekt hem daarvan vrij, verklaart de benadeelde partij [slachtoffer 1] in zijn vordering tot schadevergoeding niet-ontvankelijk en bepaalt dat de benadeelde partij en de verdachte ieder hun eigen kosten dragen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 07-05-2014

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2014:1260

Zaaknummer: 20-001461-13

Wetsartikelen: 141 Sr

RECHTSPRAAK

Verdachte heeft zijn zelfbeheersing verloren en zich schuldig gemaakt aan poging tot doodslag. Dit gebeurde nadat hij zich gedurende geruime tijd beledigingen en bedreigingen van zijn kinderen door het latere slachtoffer heeft moeten laten welgevalen.

Aan de verdachte is ten laste gelegd dat hij op of omstreeks 20 april 2013 te Leiden ter uitvoering van het door verdachte voorgenomen misdrijf om opzettelijk een persoon [slachtoffer] van het leven te beroven, althans zwaar lichamelijk letsel toe te brengen, met dat opzet [slachtoffer] meermalen, althans eenmaal, (met kracht) (met geschoeide voet) in/tegen het gezicht, althans het hoofd heeft geschopt en/of getrapt (terwijl [slachtoffer] op de grond zat en/of lag), terwijl de uitvoering van dat voorgenomen misdrijf niet is voltooid. Subsidiair, indien het vorenstaande niet tot een bewezenverklaring en/of een veroordeling mocht of zou kunnen leiden dat hij op of omstreeks 20 april 2013 te Leiden opzettelijk een persoon (te weten [slachtoffer]), meermalen, althans eenmaal, (met kracht) in/tegen het gezicht, althans het hoofd heeft geschopt en/of getrapt (terwijl [slachtoffer] op de grond zat en/of lag), waardoor deze letsel heeft bekomen en/of pijn heeft ondervonden.

Het hof heeft de op te leggen straffen bepaald op grond van de ernst van het feit en de omstandigheden waaronder dit is begaan en op grond van de persoon en de persoonlijke omstandigheden van de verdachte, zoals daarvan is gebleken uit het onderzoek ter terechtzitting.

Daarbij heeft het hof in het bijzonder het volgende in aanmerking genomen. De verdachte heeft, nadat hij zich gedurende geruime tijd beledigingen en bedreigingen van zijn kinderen door het latere slachtoffer heeft moeten laten welgevalen, zijn zelfbeheersing verloren en zich op de bewezenverklaarde wijze schuldig gemaakt aan poging tot doodslag. Daarbij kan een rol hebben gespeeld dat verdachte onder invloed van alcoholhoudende drank verkeerde. Aldus handelende heeft hij ernstig inbreuk gemaakt op de lichamelijke integriteit van het slachtoffer. Het feit heeft zich op een openbare plaats afgespeeld, in kringen van dakloze gebruikers van alcohol en/of drugs, te rekenen tot de kwetsbaren in de samenleving. Een strafbaar feit als het onderhavige heeft een voor de reguliere rechtsorde schokkend karakter. Dat, zoals uit de

camerabeelden blijkt, omstanders – het hof begrijpt uit de verklaring van verdachte: bewoners van de daklozenopvang aan de Papegaaibolwerk – niet of nauwelijks hebben opgekeken bij het door verdachte gepleegde geweld en eerst na enige tijd bij [slachtoffer] zijn gaan kijken, maakt dat niet anders.

Het hof heeft acht geslagen op een de verdachte betreffend uittreksel Justitiële Documentatie d.d. 9 april 2014, waaruit blijkt dat de verdachte eerder onherroepelijk is veroordeeld voor het plegen van strafbare feiten. Voorts blijkt hieruit dat de verdachte nooit eerder met justitie in aanraking is geweest ter zake van geweldsdelicten.

Het hof heeft voorts acht geslagen op een psychologisch rapport van 15 augustus 2013. De onderzoeker meent dat de verdachte licht verminderd toerekeningsvatbaar is met betrekking tot het ten laste gelegde feit en adviseert een ambulante behandeling bij een forensische polikliniek, alsmede reclasseringstoezicht.

Het hof heeft eveneens kennis genomen van het reclasseringsrapport van Palier van 25 juli 2013, inhoudende dat de reclassering adviseert aan de verdachte een (gedeeltelijk) voorwaardelijke gevangenisstraf op te leggen met als bijzondere voorwaarden een meldplicht bij de reclassering en een verplichte behandeling bij de forensische polikliniek Palier of een soortgelijke instelling.

Het hof is, alles overwegende en mede gelet op de huidige persoonlijke omstandigheden van de verdachte, van oordeel dat de door de advocaat-generaal gevorderde straffen een passende en geboden reactie vormen, in combinatie met reclasseringstoezicht en behandeling door of vanwege Palier.

Het hof veroordeelt de verdachte tot een taakstraf voor de duur van 150 (honderdvijftig) uren, indien niet naar behoren verricht te vervangen door 75 (vijfenzeventig) dagen hechtenis.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 07-05-2014

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2014:1540

Zaaknummer: 2200429713

Wetsartikelen: 287 Sr en 45 Sr

RECHTSPRAAK

Tijdens een worsteling tussen twee personen is een schot gelost uit het wapen dat de verdachte in zijn hand had. Uit de getuigenverklaringen valt niet af te leiden dat de verdachte het wapen ten tijde van het schot in de richting van het hoofd of het lichaam van de aangever hield. Vrijspraak poging doodslag en poging tot zware mishandeling. Wel een veroordeling wegens het in bezit hebben van een wapen en munitie.

Het hof overweegt als volgt. Voor het vaststellen van de toedracht van het onder 1 ten laste gelegde voorval zijn, buiten de verklaring van verdachte, met name de verklaringen van aangever [A], getuige [B], getuige [C] van belang. Die verklaringen zijn allerminst eenduidig te noemen. De verklaring van de aangever wordt door de beide getuigen weersproken voor zover die verklaring inhoudt dat er pas een worsteling ontstond nadat de verdachte een pistool op zijn hoofd dan wel bovenlichaam had gericht en een kogel in die richting had afgevuurd. De getuigen, die alleen de worsteling hebben waargenomen, hebben allebei verklaard dat er slechts één schot is gevallen en wel tijdens de worsteling. Het hof ziet geen reden om daaraan te twifelen, zeker nu op de plaats delict één huls werd aangetroffen van hetzelfde kaliber als dat van het wapen van de verdachte. Het hof gaat dan ook voorbij aan de verklaring van de verdachte dat er niet is geschoten.

Dat er tijdens de worsteling een schot is gevallen uit het wapen dat de verdachte in zijn hand had, rechtvaardigt echter nog niet de conclusie dat het opzet van de verdachte er ook op gericht was om de aangever te doden of zwaar lichamelijk letsel toe te brengen. Uit de verklaringen van meergenoemde getuigen leidt het hof af dat de verdachte het wapen in zijn rechterhand vasthad toen hij op de grond lag, dat aangever op hem zat, dat aangever verdachtes rechterpols vasthield en dat vervolgens op enig moment het wapen is afgegaan. Uit de verklaringen valt naar het oordeel van het hof niet af te leiden dat de verdachte het wapen op dat moment ook had gericht op dan wel in de richting hield van (het hoofd of lichaam van) aangever. In dat verband wijst het hof erop dat de getuige [B] zijn verklaring ter terechtzitting in hoger beroep in zoverre heeft genuanceerd dat hij de beweging die de verdachte met zijn

hand maakte, heeft uitgelegd als het richten op de aangever, maar dat hij de precieze richting eigenlijk niet heeft kunnen waarnemen en daarom ook niet kan uitsluiten dat de verdachte het wapen naar de lucht of langs aangever had gericht. Een soortgelijke nuance geldt ook voor zijn ten overstaan van de politie afgelegde verklaring dat hij zou hebben gezien dat de verdachte de trekker van het vuurwapen overhaalde, ten aanzien waarvan hij ter terechtzitting in hoger beroep heeft verklaard dat hij dat niet heeft gezien, maar dat heeft geconcludeerd uit wat hij overigens zag (een worsteling en een vuurwapen) en hoorde (het geluid van een schot). Anders dan de rechtbank en de advocaat-generaal menen, kan naar het oordeel van het hof onder deze omstandigheden niet worden bewezen dat de verdachte willens en wetens de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat aangever om het leven zou komen of zwaar lichamelijk letsel zou bekomen.

Mogelijk zou uit het feitelijk handelen van de verdachte wel een bedreiging met de dood kunnen worden gedestilleerd. Die mogelijke bedreiging heeft de steller van de tenlastelegging in het tweede subsidiair evenwel geheel toegespitst op het opzettelijk 'richten van het vuurwapen op het hoofd en/of (boven)lichaam van de aangever' en/of het 'afvuren van een kogel in de richting van het hoofd, althans het (boven)lichaam van de aangever'. Het bewijs schiet, zoals hiervoor al aan de orde kwam, tekort om te kunnen vaststellen dat de verdachte het vuurwapen op die wijze heeft gericht of dat hij daarmee in die richting een kogel heeft afgevuurd. De bedreiging, zoals die aan de verdachte ten laste is gelegd, kan derhalve niet worden bewezen.

Resumerend houdt het oordeel van het hof in dat geen van de onder 1 ten laste gelegde misdrijven kunnen worden bewezen. De verdachte zal dan ook integraal van het onder 1 ten laste gelegde worden vrijgesproken.

Het hof vernietigt het vonnis waarvan beroep en doet opnieuw recht, verklaart niet bewezen dat de verdachte het onder 1 primair, 1 subsidiair en 1 tweede subsidiair ten laste gelegde heeft begaan en spreekt hem daarvan vrij, verklaart, zoals hiervoor overwogen, wettig en overtuigend bewezen dat de verdachte het onder 2 ten laste gelegde heeft begaan, verklaart niet bewezen hetgeen de verdachte onder 2 meer of anders ten laste is gelegd dan hierboven bewezen is verklaard en spreekt hem daarvan vrij, verklaart het bewezen verklaarde strafbaar, kwalificeert dat als hiervoor vermeld en verklaart de verdachte strafbaar, veroordeelt de verdachte tot een gevangenisstraf voor de duur van 9 (negen) maanden, beveelt dat de tijd die door de verdachte vóór de tenuitvoerlegging van deze uitspraak in verzekering en voorlopige hechtenis is doorgebracht, bij de uitvoering van de opgelegde gevangenisstraf in mindering zal worden gebracht, beveelt de onttrekking aan het verkeer van de in beslag genomen en nog niet teruggegeven voorwerpen, te weten een vuurwapen van het merk Walther (nummer 917362 op de beslaglijst); twee houders behorende bij een vuurwapen van het merk Walther (nummer

917365 en 917366 op de beslaglijst) en 13 patronen (nummer 942343 op de beslaglijst), verklaart de benadeelde partij [A] niet-ontvankelijk in zijn vordering tot schadevergoeding en bepaalt dat de benadeelde partij en de verdachte ieder hun eigen kosten dragen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 07-05-2014

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2014:1259

Zaaknummer: 20-002668-13

Wetsartikelen: 287 Sr en 45 Sr

RECHTSPRAAK

Noodweer. Vader pakt tijdens een ruzie met zijn zoon een stok af. Hiermee slaat hij zijn zoon. Het hof wijst een beroep op noodweer af. Vader wilde zich niet verdedigen, maar zijn zoon bestraffen met een ‘corrigerende’ mep.

Aan verdachte is ten laste gelegd dat hij op of omstreeks 25 maart 2012 te Oosterhout opzettelijk mishandelend zijn kind, althans een persoon, te weten [X], meermalen met een (houten) stok, althans een hard voorwerp, heeft geslagen, waardoor deze letsel heeft bekomen en/of pijn heeft ondervonden.

De verdediging heeft betoogd dat verdachte heeft gehandeld in een situatie van noodweer. In dit verband heeft de verdediging aangevoerd dat verdachtes zoon, [X], na zich aanvankelijk ook tegenover zijn moeder te hebben misdragen, verdachte heeft gedreigd met een stok en hem vervolgens daarmee ook heeft geslagen. Aldus de verdediging was verdachte op dat moment van mening dat het gedrag van zijn zoon te ver ging, heeft hij om die reden ingegrepen en zich verdedigd waarbij hij de stok van zijn zoon heeft afgepakt en vervolgens een ‘corrigerende tik’ uitgedeeld. Die corrigerende tik dient te worden beschouwd als te zijn uitgedeeld in een situatie van noodweer.

Het hof overweegt te dien aanzien als volgt.

Uit de verklaring van de verdachte bij de politie (p. 35), ter terechtzitting in eerste aanleg alsmede in hoger beroep volgt dat de door verdachte uitgedeelde slagen met de stok voortkwamen uit boosheid jegens zijn zoon vanwege diens misdragingen. Zijn zoon wilde niet naar hem luisteren en daarom, aldus verdachte, heeft hij zijn zoon de stok afgepakt en hem ‘een corrigerende’ mep op diens rug gegeven.

Gelet hierop is het hof van oordeel dat verdachte met het jegens zijn zoon uitgeoefende geweld beoogde en niet uit noodweer heeft gehandeld. Van een noodzakelijke verdediging tegen een wederrechtelijke aanranding was geen sprake.

Het hof verwerpt het verweer.

Er zijn ook voor het overige geen feiten of omstandigheden aannemelijk geworden die de strafbaarheid van het feit uitsluiten.

Het hof vernietigt het vonnis waarvan beroep en doet opnieuw recht, verklaart zoals hiervoor overwogen bewezen dat de verdachte het ten laste gelegde heeft begaan, verklaart niet bewezen hetgeen de verdachte meer of anders is ten laste gelegd dan hierboven is bewezen verklaard en spreekt hem daarvan vrij, verklaart het bewezen verklaarde strafbaar, kwalificeert dit als hiervoor vermeld en verklaart de verdachte strafbaar, veroordeelt de verdachte tot een taakstraf voor de duur van 40 (veertig) uren, indien niet naar behoren verricht te vervangen door 20 (twintig) dagen hechtenis en bepaalt dat een gedeelte van de taakstraf, groot 20 (twintig) uren, indien niet naar behoren verricht te vervangen door 10 (tien) dagen hechtenis, niet ten uitvoer zal worden gelegd, tenzij de rechter anders mocht gelasten omdat de verdachte zich voor het einde van de proeftijd van 2 (twee) jaren aan een strafbaar feit heeft schuldig gemaakt.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 07-05-2014

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2014:1261

Zaaknummer: 20-000236-13

Wetsartikelen: 41 lid 1 Sr

RECHTSPRAAK

Noodzakelijkheid onderzoek. Paroxetine. Het voorgestelde onderzoek naar een mogelijk genetisch defect helpt het hof niet bij de beantwoording van de vraag of de verdachte in een situatie heeft verkeerd die de strafbaarheid doet vervallen. Het verzoek wordt afgewezen.

Een onderzoek naar de genetische bepaaldheid zou mogelijk een begin van een verklaring kunnen geven voor het ontstaan van eventuele effecten van paroxetinegebruik. Dat is echter niet een kwestie die het hof heeft te onderzoeken. Voor het hof staat centraal de vraag of verdachte heeft verkeerd in een toestand, al dan niet mede veroorzaakt door het gebruik van paroxetine, die (althans bij bewezenverklaring) de strafbaarheid doet wegvallen. Of die toestand, indien vastgesteld, zijn oorzaak mede vindt in een genetisch defect is voor de in deze strafzaak te nemen beslissing over de strafbaarheid van verdachte niet van belang. Het voorgestelde onderzoek naar dat mogelijke genetisch defect helpt het hof om deze reden niet verder bij de beantwoording van de vraag naar het bestaan van die, de strafbaarheid aantastende, toestand en is om die reden niet noodzakelijk.

De verdediging heeft nog aangevoerd dat het onderzoek van belang kan zijn voor de inrichting van een eventuele behandeling van verdachte. Indien dat juist is, geldt echter dat de wijze waarop verdachte behandeld dient te worden (indien uiteindelijk een beslissing wordt genomen, die tot behandeling verplicht) niet een kwestie is die het hof in deze strafzaak heeft te beoordelen. Ook in zoverre is het gevraagde onderzoek niet noodzakelijk.

Hoewel de raadsman niet nadrukkelijk de overige vraagstelling van Eikelenboom-Schieveld aan de orde stelt, overweegt het hof met betrekking tot deze nog als volgt. De door Eikelenboom-Schieveld in haar brief genoemde vragen 1 en 2 met betrekking tot de psychologische/psychiatrische aspecten van het medicijngebruik lenen zich om voor te leggen aan de deskundigen die op de zitting worden gehoord. In het licht van het al verrichte toxicologische onderzoek in eerste aanleg is niet duidelijk of Eikelenboom-Schieveld bij de onder punt 5 genoemde vraag nog aanvullend onderzoek op het oog heeft. Het verzoek om Eikelenboom-Schieveld als deskundige te laten rapporteren, voor zover ook gedaan met

betrekking tot de nu besproken punten, is daarom evenmin noodzakelijk.

Nu het primair gedane verzoek van de raadsman niet wordt afgewezen op basis van onvoldoende beoordeelde deskundigheid van drs. Eikelenboom-Schieveld is aan de voorwaarde waaronder het subsidiaire verzoek is ingediend niet voldaan. Dat verzoek kan daarom buiten beschouwing blijven.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 07-05-2014

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2014:3656

Zaaknummer: ks 21-003738-13i2

Wetsartikelen: 151a Sv

RECHTSPRAAK

Geen (voorwaardelijk) opzet, geen roekeloosheid als bedoeld in artikel 175 lid 2 WVW 1994. Wel schuld als bedoeld in artikel 6 WVW 1994.

Het hof overweegt als volgt. Het geval kan zich voordoen dat ten aanzien van een verdachte die door zeer gevaarlijk te rijden een ongeval met dodelijke afloop heeft veroorzaakt moet worden aangenomen dat deze het slachtoffer van dat ongeval opzettelijk van het leven heeft beroofd. Een dergelijk geval doet zich voor indien de verdachte met zijn gedraging willens en wetens de aanmerkelijke kans op de koop toe heeft genomen dat zijn gedraging de dood van het slachtoffer tot gevolg heeft.

Het hof stelt voorop dat verdachte in onderhavige strafzaak als de bestuurder van een tweewielige motorfiets, ook in de omstandigheden waaronder onderhavige botsing heeft plaatsgehad, als een relatief – in verhouding tot andere motorrijtuigen zoals vierwielige personenauto's, – onbeschermd en kwetsbare verkeersdeelnemer dient te worden aangemerkt.

In gevallen als het onderhavige, waarbij duidelijk is dat de verdachte door zijn handelwijze ook zelf aanmerkelijk levensgevaar heeft gelopen, dient de rechter in zijn oordeel te betrekken dat — behoudens aanwijzingen voor het tegendeel — naar ervaringsregelen niet waarschijnlijk is dat de verdachte de aanmerkelijke kans dat een botsing met een auto zal plaatsvinden, en hij als gevolg van zijn gedraging zelf het leven zal verliezen, eveneens op de koop toe neemt.

Dat verdachte dit risico niet op de koop toe heeft genomen, leidt het hof tevens af uit het feit dat op de linkerrijstrook van de Klimmenderstraat een rem/blokkeerspoor is aangetroffen met een lengte van 33,50 meter dat afkomstig was van de achterband van de door verdachte bestuurde motor, alsmede uit het feit dat zowel verdachte als meerdere getuigen hebben verklaard dat verdachte voorafgaande aan de botsing met de personenauto heeft geremd en getracht heeft de personenauto te ontwijken. Aanwijzingen voor het tegendeel zijn het hof niet gebleken.

Derhalve is het hof, met de verdediging, doch anders de advocaat-generaal en de rechtbank,

van oordeel dat niet is bewezen dat de verdachte (al dan niet in voorwaardelijke zin) het opzet heeft gehad om [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] van het leven te beroven, zodat verdachte van het onder 1 primair (doodslag) en 2 primair (poging doodslag) ten laste gelegde zal worden vrijgesproken.

Het hof vernietigt het vonnis voor zover aan het oordeel van het hof onderworpen en doet in zoverre opnieuw recht, verklaart niet bewezen dat de verdachte het onder 1 primair en 2 primair ten laste gelegde heeft begaan en spreekt hem daarvan vrij, verklaart zoals hiervoor overwogen bewezen dat de verdachte het onder 1 subsidiair en 2 subsidiair ten laste gelegde heeft begaan, verklaart niet bewezen hetgeen de verdachte meer of anders is ten laste gelegd dan hierboven is bewezen verklaard en spreekt de verdachte daarvan vrij, verklaart het onder 1 subsidiair en 2 subsidiair bewezen verklaarde strafbaar, kwalificeert dit als hiervoor vermeld en verklaart de verdachte strafbaar, veroordeelt de verdachte tot een gevangenisstraf voor de duur van 23 (drieëntwintig) maanden, ontzegt de verdachte ter zake van het onder 1 bewezen verklaarde de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen voor de duur van 2 (twee) jaren, ontzegt de verdachte ter zake van het onder 2 bewezen verklaarde de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen voor de duur van 2 (twee) jaren, bepaalt de door de rechtbank opgelegde straf voor het onder 3 primair bewezen verklaarde op een gevangenisstraf voor de duur van 1 maand, gelast de teruggave aan [A], wonende te [woonaders A] van de in beslag genomen, nog niet teruggegeven camera/beveiligingsbeelden van harde schijf, gelast de teruggave aan verdachte van de in beslag genomen, nog niet teruggegeven voorwerpen, te weten diverse kleding en schoeisel (in een Atrium-tas) en een integraalhelm, blauw/wit/zwart, gelast de teruggave aan [B], wonende te [woonadres B] of zijn rechtsopvolger van de in beslag genomen, nog niet teruggegeven motorfiets, merk Kawasaki, kleur zwart (voorzien van het valse kenteken [nummer 1]) en gelast de teruggave aan de nabestaande(n) van de overleden eigenaar [slachtoffer 1] van de in beslag genomen, nog niet teruggegeven personenauto, merk Volkswagen, type Golf C1, kleur blauw, voorzien van het kenteken [nummer 2].

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 07-05-2014

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2014:1262

Zaaknummer: 00-004104-13

Wetsartikelen: 175 WVV 1994 en 6 WVV 1994

ANNOTATIE

Steeds weer noodweer

prof. mr. H. de Doelder

Uit de jurisprudentie van de Hoge Raad komen telkens weer zaken naar voren, waarvan men had kunnen aannemen, dat die, vallende onder het kopje ‘dat weten we nu wel’, niet meer zouden voorkomen. Ik denk hierbij thans in het bijzonder aan de uitspraken van 8 april 2014 over noodweer. In ECLI:NL:HR:2014:867 wordt overwogen dat het hof in het ongewisse laat of het de door de raadvrouw aan het verweer ten grondslag gelegde feitelijke toedracht niet aannemelijk geworden acht, dan wel naar het oordeel van het hof die toedracht een beroep op noodweer niet rechtvaardigt. Wat was de casus? In de binnenstad van Utrecht was een opstootje in een loungeclub. De aangever stelde dat hij zes keer was geslagen nadat hij de verdachte had gevraagd geen ruzie te zoeken. De verdediging stelde dat de aangever de verdachte tot tweemaal toe had benaderd en geprovoceerd, waarbij verdachte door de aangever naar beneden was getrokken en in zijn gezicht geduwd. Vanuit die positie had hij geprobeerd zich te verdedigen. Verdachte werd gestompt door aangever en zijn vrienden. Zijn handelen – het proberen te pakken van het haar en terugslaan – was noodzakelijk en geboden.

De reactie van het hof was dat het niet aannemelijk achtte geworden dat er sprake was van een noodweersituatie. Voor een dergelijke verwerping heeft de Hoge Raad geen vijf leden nodig. Het is immers vaste jurisprudentie dat het hof moet aangeven wat het niet aannemelijk acht geworden: of de gestelde feiten, of dat die (vastgestelde) feiten het beroep op noodweer niet rechtvaardigen. Een dergelijke redenering kan door de Hoge Raad daarom ook niet worden gecontroleerd. We kunnen deze kunstfout van het hof gelet op het aantal keren dat een dergelijke redenering in het verleden is gecasseerd, scharen onder het kopje ‘klassieke fout’.

Op 8 april 2014 wees de Hoge Raad nog een arrest over noodweer en ook in deze zaak is de uitkomst voorspelbaar. In ECLI:NL:HR:2014:858 is het beroep op noodweer verworpen omdat niet aannemelijk is geworden dat verdachte zich niet heeft kunnen verwijderen. Ook deze redenering was weer een gemakkelijke prooi voor de Raad en zelfs wanneer het hof had

gesteld dat aannemelijk was geworden dat verdachte zich wel had kunnen verwijderen, was de zaak naar mijn overtuiging terecht gecasseerd. Ook deze zaak speelde zich af in een dancing, nu te Naaldwijk en ook hier was er een vechtpartij tussen twee jonge mannen, waarbij de verdediging stelde dat de aangever de aanvaller was en de verdachte zich slechts had verdedigd door het geven van een vuistslag. De Hoge Raad verwijt het hof de vraag of van verdachte wel mocht worden gevergd dat hij zich uit die positie zou hebben verwijderd, niet te hebben beantwoord. Ik voorspel dat als het hof die vraag wel had beantwoord, dat antwoord weer niet begrijpelijk was geweest, tenzij er een prachtige redenering aan ten grondslag zou hebben gelegen. Het is immers de laatste tijd vaste rechtspraak van de Hoge Raad om beroepen op noodweer serieus te bekijken, waardoor er inderdaad meer ruimte komt voor mensen om zich straffeloos te verdedigen tegen wederrechtelijke aanvallen. Overeenkomstig het begrip 'zelfredzaamheid' en overeenkomstig de gevoelens in de maatschappij mag de burger zich, meer dan vroeger, in voorkomende gevallen zelf verdedigen. Er wordt niet de optimale oplossing gevergd, doch een redelijke (vgl. noot I.L.S. IJzerman onder HR 24 september 2013, ECLI:HR:2013:768, NBSTRAF 2013/353). Deze nieuwe lijn in de rechtspraak kan worden toegejuicht en het is te hopen dat de rechtspraak deze lijn spoedig daadwerkelijk zal oppakken.